

tagelsen gælder dog ikke, hvis påbudet eller forskriften skyldes vedkommendes egne aktiviteter.

Såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre, at en indtrådt miljøskade er forvoldt ved en tilførsel eller begivenhed, der er udtrykkeligt tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse, eller med regler, der er så detaljerede, at de kan sidestilles med en sådan tilladelse, gælder afværgepligten efter § 47 c, stk. 1-3, heller ikke. En i lovgivningen tilladt udtømning sidestilles med den foreslåede bestemmelse med en udtrykkelig tilladt uledning. Som et eksempel herpå kan nævnes, at skibe i medfør af bekendtgørelse nr. 485 af 15. juni 1999 under opfyldelse af en række nærmere bestemte betingelser gerne må udtømme olie svarende til 15 ppm (15 liter olie per en million liter vand) i den eksklusive økonomiske zone. En sådan udtømning vil i havmiljøloven skulle betragtes som udtrykkelig tilladt, og vil fritage den ansvarlige for at bære omkostningerne ved afværgeforanstaltningerne, såfremt tilførslen til havet medfører en miljøskade. Den ansvarlige har dog fortsat et ubetinget ansvar for miljøskader og overhængende fare for miljøskade, der ikke kan henføres til den anførte lempelsesgrund, fx uheld.

Med bestemmelsen i stk. 2 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b, om lempelser fra direktivets ubetingede ansvar for forebyggelse af en overhængende fare for en miljøskade.

Foreligger der en overhængende fare for, at en miljøskade indtræffer, har den ansvarlige for driften således ikke pligt til at forebygge den, såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre, at faren er forvoldt af tredjemand, og at faren er indtrådt til trods for, at der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger, eller at miljøskaden er opstået til trods for at man har overholdt en ufravigelig forskrift, herunder et påbud. Undtagelsen gælder dog ikke, hvis påbudet eller forskriften skyldes vedkommendes egen uforsvarlige adfærd.

Er der indtrådt en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og den ansvarlige for driften kan godtgøre, at han ikke er pligtig at foretage afværgeforanstaltninger i henhold til § 47 d, består adgangen og pligten for forsvarsministeren, jf. § 34, og for kommunalbestyrelsen, jf. § 35, til at foretage beredskabs- og bekæmpelsesforanstaltninger uændret efter bestemmelserne i bl.a. kapitel 11, ligesom ansvaret for beredskabs- og bekæmpelsesomkostningerne skal bedømmes ud fra havmiljølovens § 44. Uanset § 47 d består der også fortsat en forpligtelse for den ansvarlige for driften til at foretage akut umiddelbar afværge i overensstemmelse med almindelige regler uden at skulle afvente en myndighedsafgørelse først. Skibes

egne afværgeforanstaltninger kan fx være, at eventuelle huller i skibet lukkes ved hjælp af dykkere, tanke tømmes for olie inden bjærgning og/eller skibet bjærges.

Til § 47 e

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres direktivets artikel 5, stk. 3, litra a, og artikel 6, stk. 2, litra a, vedrørende myndighedens ret til at kræve oplysninger fra den ansvarlige for driften til brug for vurderingen af, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der skal behandles efter lov om miljøskade. Med den foreslåede bestemmelse kan miljøministeren på ubetinget grundlag påbyde den ansvarlige for driften at fremkomme med alle de nødvendige oplysninger til brug for ministerens vurdering af, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor. Den ansvarlige for driften de erhvervs-mæssige aktiviteter kan herunder påbydes for egen regning at udtage prøver, foretage analyser og undersøgelser m.v., jf. 2. pkt.

Adgangen til at udstede påbud skal administreres i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger, herunder proportionalitetsprincippet. Myndigheden skal således f.eks. være opmærksom på, at der skal være proportionalitet mellem omfanget og udgiften til den påbudte foranstaltning og omfanget og arten af den miljøskade eller overhængende fare herfor, der konkret tilsigtes forebygget eller afhjulpet.

Tilsynsmyndighedens påbud efter bestemmelsen kan påklages til Miljøklagenævnet.

Om forholdet til § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb, se de almindelige bemærkninger punkt 3.1.10.

Til § 47 f

Bestemmelsen vedrører alene skibe.

Når der indtræder forurening af havet fra et skib med olie eller kemikalier, vil forsvaret oftest umiddelbart efter forureningens indtræden indhente sikkerhedsstillelse efter havmiljølovens § 44 for forsvarets udgifter til beredskabs- og bekæmpelsestiltag. Anmodningen om sikkerhedsstillelse vil – i overensstemmelse med § 44 – blive givet til den registrerede ejer af skibet. En sådan anmodning om sikkerhedsstillelse vil som udgangspunkt blive givet i tiden inden stillingtagen til, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor. Som udgangspunkt vil forsvaret derfor ofte have en sikkerhedsstillelse med hjemmel i havmiljølovens § 44, som er stillet af den registrerede ejer. Når det fastlægges, at der er tale om